

DET EUROPEISKE FAGFORENINGSINSTITUTT

233.

Info 18

Fagbevegelsen
i Belgia

Det Europeiske Fagforeningsinstitutt (DEFI) er den europeisk fagbevegelsens forsknings-, informasjons/dokumentasjons- og utdanningsorgan.

Det ble stiftet i 1978 etter initiativ fra Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS) for å behandle europeiske aspekter ved den økonomiske, sosiale og politiske utvikling, av spesiell betydning for arbeidstakerne og deres organisasjoner.

Følgende nasjonale faglige sentra er medlemmer av DEFS ; de er samtidig også medlemmer av DEFI, og utgjør som sådanne instituttets styrende organer :

BELGIA	CSC/ACV FGTB/ABVV
DANMARK	LO FTF
FINLAND	SAK TVK
FORB.REP.TYSKLAND	DGB
FRANKRIKE	CFDT CGT-FO
HELLAS	GGCL
IRLAND	ICTU
ISLAND	ASI BSRB
ITALIA	CGIL CISL UIL
KYPROS	SEK TÜRK-SEN
LUXEMBOURG	CGT-LUX. LCGB
MALTA	GWU CMTU
NEDERLAND	FNV CNV
NORGE	LO
PORTUGAL	UGT-P
SPANIA	UGT STV-ELA
STORBRITANNIA	TUC
SVEITS	SGB CNG
SVERIGE	LO TCO
TYRKIA	DISK
ØSTERRIKE	ÖGB

Fagbevegelsen i Belgia

Det Europeiske Fagforeningsinstitutt

Brussel 1987

FORORD

NFO" er Det Europeiske Fagforeningsinstitutt (DEFIs) publikasjonsserie, som utkom med sitt første nummer i oktober 1982.

Publikasjonene tar for seg aktuelle emner av betydning for den europeiske fagbevegelsen.

NFO-serien tar sikte på å utfylle DEFIs øvrige utredningsarbeid, samtidig som serien kan være et nyttig element i fagbevegelsens informasjons- og opplysningsarbeid.

Denne brosjyre beskriver fagbevegelsen i Belgia og er utarbeidet av Martin HUTSEBAUT, lederens assistent. Det er den åttende rapporten om nasjonal fagbevegelse. I de kommende måneder skal det i denne serien gis flere rapporter om de nasjonale fagbevegelser som er medlemmer av den Europeiske Faglige Samorganisasjon. Rapportene legges opp etter samme mønster, slik at det er mulig å foreta en viss sammenlikning mellom situasjonen i de enkelte land.

Det Europeiske Fagforeningsinstitutt håper på denne måte å kunne bidra til en bedre forståelse av den vest-europeiske fagbevegelsens synspunkter.

Günter Köpke

Leder for DEFI

München, januar 1987

INNHOLDSFORTEGNELSE

FORORD	3
INNHOLDSFORTEGNELSE	5
1. ORGANISASJONENE	7
2. HISTORIKK	8
FGTB	10
CSC	12
CGSLB	13
3. FAGBEVEGELSENS MÅLSETTING OG OPPGAVER	14
4. FAGLIG MEDLEMSSKAP	15
5. ORGANISASJONSSTRUKTUR	17
FGTB	18
FGTB's nasjonale organer	20
FGTB's interregionale organer	22
Regionalseksjonene	22
FGTB's lokale organer	24
CSC	24
CSC's nasjonale organer	26
CSC's distriktsorganer	29
CSC's organer	29
Distriktsorganisasjonene	30
Fagforbundene	30
CSC's lokale organer	31

6. MEDLEMSKONTINGENT OG FINANSIERING	32
FGTB	32
CSC	34
7. PROGRAMMER OG FAGLIG POLITIKK	35
FGTB	35
CSC	38
CGSLB	41
8. TARIFFAVTALER	41
9. FORHOLDET MELLOM FAGORGANISASJONENE	47
10. FORHOLDET TIL DE POLITISKE PARTIENE	48
11. FAGBEVEGELSENS EGEN VIRKSOMHET OG REPRESENTASJON I EKSTERNE ORGANER	49
12. INTERNASJONALT MEDLEMSSKAP	51
13. KARAKTERISTISKE TREKK VED FAGBEVEGELSEN I BELGIA	51
14. PUBLIKASJONER	52

ORGANISASJONENE

Fagbevegelsen i Belgia har oppstått rundt to store landsorganisasjoner, en sosialistisk (FGTB) og en kristelig (CSC). På regionalt plan har organisasjonene utviklet seg gradvis. De har samme navn på distriktsbasis som på landsplan: FGTB og CSC på fransk og ABVV og ACV på nederlandsk. Det fins også en mindre Liberal landsorganisasjon, CGSLB, så i alt har Belgia tre representative landsorganisasjoner. De har følgende rekkefølge i henhold til medlemstallet:

Confédération des Syndicats Chrétiens (CSC)

Algemeen Christelijk Vakverbond (ACV)

Rue de la Loi 121, 1040 Brussel

Tlf.: 02/237.31.11

Formann: Joseph HOUTHUYS (inntil juli 1987)

Nyvalgt formann: Willy PEIRENS (overtar stillingen fra august 1987)

Generalsekretær: Robert D'HONDT

Fédération Générale du Travail de Belgique (FGTB)

Algemeen Belgisch Vakverbond (ABVV)

Rue Haute 42, 1000 Brussel

Tlf.: 02/511.64.66

Formann: André VANDEN BROUCKE

Generalsekretær: Jean GAYETOT

Centrale Générale des Syndicats Libéraux de Belgique (CGSLB)

Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België (ACLVB)

Koning Albertlaan 95, 9000 Gent

Tlf.: 091/22.57.51

Formann: Armand COLLE

2. HISTORIKK

Den belgiske fagbevegelsen oppsto i første del af det 19. århundre. Det begynte med at det ble opprettet en rekke yrkessykekasser. F. eks i 1806 dannet trykkeriarbeiderne i Gent deres første sykekasseordning "De Gezellenvereniging van drukkers".

Det var disse arbeiderforeningene som førte til de første yrkesforbund i den andre delen af det 19. århundre. Det er ingen overdrivelse å påstå at den belgiske fagbevegelsens vogge sto i Gent i Flandern. De første fagforeningene ble opprettet i 1857: Veverne i Gent med "De Broederlijke maatschappij der wevers van Gent" og spinnerne med "De Maatschappij der noodlijdende broeders" eller "Verenigde spinners". Jern- og metallarbeiderne dannet en tredje fagforening, "Mekaniekmakers" i Gent i 1859.

I 1860 gikk jern- og metallarbeiderne, veverne og spinnerne sammen i det første regionale fagforbund "Werkersbond". Fagbevegelsen fikk etter hvert bedre struktur og det ble opprettet organisasjoner på lokalt, regionalt og nasjonalt plan. Utviklingen foregikk både på sektorbasis og tverrfaglig basis.

I tida 1868-1870 begynte fagbevegelsen å vokse fram andre steder i landet: Gruvearbeiderforbundet "La Fédération des Travailleurs des Mines du Centre" (1868), Jern- og metallarbeiderforbundet i Brussel og i Verviers (1869) og i Antwerpen (1870).

Grafikerforbundet, opprettet i 1865, ble det første landsforbundet. Andre fulgte: Trearbeiderforbundet (1883), Jern- og metallarbeidernes landsforbund (1886), Gruvearbeiderforbundet (1890), Bygningsarbeidernes landsforbund (1897) og Tekstilarbeidernes landsforbund (1898).

En lov fra 1866 anerkjente arbeidstakersammenslutninger, men all form for faglig arbeid ble undertrykt. Denne tendensen ble enda tydeligere i en ny lov fra 1892. Det var ikke før i 1921 at det via lovbestemmelser ble garantert fullstendig frie fagforeningsrettigheter.

De første arbeidstakerorganisasjonene var både politisk og ideologisk nøytrale, men i løpet af 1860-åra begynte de politiske og ideologiske meningsforskjellene å bli tydelige. I 1866 oppsto det splid i den enhetlige og nøytrale veverorganisasjonen, og den sosialistiske veverorganisasjonen "Vooruit" ble opprettet. Striden ble løst i 1876 og de sosialistiske og de kristelige gikk sammen i én organisasjon. Det var nok den sosialistiske tendensen "Vooruit" som var sterkest, men navnet "De Broederlijke wevers" ble beholdt.

I 1886 kommer det fram nye stridigheter. Veverorganisasjonen i Gent kan ikke gå inn for at deres fagforbund tilslutter seg "Den Første Internasjonale". De oppretter et antisosialistisk forbund, "Anti-socialistische Kantoenbewerkersbond" (1886) i Gent, som senere blir til CSC.

Sosialistene stifter Det Belgiske Arbeiderparti, le Parti Ouvrier Belge (P.O.B.) i 1885. Det fører til at nye fagorganisasjoner blir opprettet. Den unge fagbevegelsen blir styrket og mer sentralisert. P.O.B. og fagforeningene førte en bitter kamp mot Fagforeningsloven av 1898, som satte regler for fagforeningenes juridiske status.

Den kristelige fagbevegelsen har utviklet seg siden 1886, men svært sporadisk til å begynne med. De første kristelige fagforeninger var ofte sammenslutninger som omfattet både sykekasseordninger, sparekasser, samvirketiltak samt kultur- og fritidsklubber.

I Flandern ble det ofte opprettet såkalte "Gilde" (blanding af arbeidstakere og arbeidsgivere) og det er i denne krets de første kristelige fagforeningene blir stiftet i tida fra 1888 til 1904. Gent og Lokeren utgjorde et unntak.

De kristelige fagforeningene i Wallonia vokste fram fra de såkalte "De Demokratiske Fellesorganisasjonene". Fagforeningene i Charleroi, Liège og Namur organiserte seg gradvis.

Pave Leon XIII anerkjente i "Rerum Novarum" (1891) de rene fagforeninger (organisert av arbeidere) ved sida av de blandede. Bortsett fra i Gent og i Lokeren skulle det ta lang tid før de kristelige arbeiderorganisasjonene utviklet seg til fagforeninger i ordets rette forstand.

Den liberale fagbevegelsen i Belgia kan føre sin historie tilbake til 1889. Da ble den første liberale fagforening stiftet i Gent. Den oppsto på grunn av en splid i veverorganisasjonen i Gent. En mindre gruppe av arbeidstakerne kunne ikke riktig føle seg hjemme i verken den mer marxistiske eller den religiøse tendensen. De brøt ut og dannet en liberal fagforening (Liberale Vakbond) i arbeiderstiftelsen "Liberale Werkersverdediging". I åra som fulgte ble det stiftet en rekke liberale fagforeninger i de største byene, først i Flandern, og fra 1912 av, også i Wallonia.

FGTB

FGTB har sin opprinnelse fra Fagforeningskomiteen, som Det Belgiske Arbeiderpartiet hadde nedsatt i 1898. Denne komiteen skulle bl.a. opprette fagforbund og landsorganisasjoner. Det Belgiske Arbeiderparti hadde stor innvirkning på situasjonen de første åra. Dette endret seg i 1904, da arbeidstakerne fikk rett til å velge styremedlemmene i Fagforeningskomiteen. Det ble også søkt etter løsninger for at de

fagforeningene som ikke var tilknyttet P.O.B. skulle kunne delta i Fagforeningskomiteen.

I 1907 skifter komiteen navn til "Fagforeningskomiteen for Det Belgiske Arbeiderparti og de frie fagforeninger". I tida før den første verdenskrigen så Fagforeningskomiteen det som sin hovedoppgave å skape nasjonale forbund og å styrke sin rolle som landsorganisasjon. I 1914 var 97% av medlemmene tilknyttet landsforbund. Fagforeningskomiteen ble svært framgangsrik i tida etter den første verdenskrigen. Alle fagforeningene ble samlet i 31 fagforbund. Dette antall var nede på 24 i 1937 og 16 i 1946. Disse landsforbundene var i stor grad uavhengige av Fagforeningskomiteen.

Fagforeningskomiteen ble omdannet til CSB, Den Belgiske Samorganisasjonen i 1937 (Confédération Syndicale Belge). Det var denne organisasjonen som fikk sterkest økonomisk grunnlag, spesielt da støtte- og streikekassa "la Caisse de Resistance Belge" ble opprettet. I begynnelsen var det kun forbundene som kunne ta stilling i streikespørsmål. Organisasjonen fikk etter hvert mer myndighet samt rett til å utløse generalstreik. I perioden mellom 1940 og 1944 tok fagforeningsledere fra forskjellige faglig/politiske tendenser kontakt under jorda. Sosialistene og kommunistene var særlig aktive. De håpet at fagbevegelsen skulle stå samlet når krigen var over.

Den sosialistiske fagbevegelsen FGTB (la Fédération générale du travail de Belgique) ble stiftet under kongressen i 1945. Flere fagforeninger slo seg sammen, som f.eks. Det private næringslivs organisasjon, De offentlige ansattes organisasjon, Jern- og metallarbeiderorganisasjonen (Liège) og Den frie fagorganisasjonen (kommunistisk). CSC og CGSLB ble oppfordret til å komme med i samlingen, men avsto. Stiftelseskongressen vedtoken "prinsipperklæring" som fastslo at FGTB var fullstendig uavhengig av de politiske partiene. Det ble samtidig besluttet å utvikle fagforeningenes struktur på distriktsplan.

FGTB opprettet en nasjonal støtte- og streikekasse i 1954 som fungerte til 1960, hovedsakelig som et streikefond. I 1961 opprettet fagforbundene egne streikekasser.

FGTB bygde ut organisasjoner og foreninger på nasjonalt og regionalt plan, pr. bransje og bedrift. I 1968 ble det opprettet tverregionale strukturer, men de ble først integrert i FGTB-vedtektene i 1978.

Paragraf 18 a i vedtektene henviser til tre tverrfaglige organisasjoner: i Flandern, Wallonia og i Brussel. De fleste yrkesorganisasjonene har helt til nå hatt en streng enhetsstruktur. Funksjonærene (CGSP) og privatansatte (SETCA), to store organisasjoner, har opprettet distriktsorganer "les interrégionales" og en annen stor organisasjon "La Centrale Générale" har gjort det samme.

CSC

Generalsekretariatet for de kristelige fagorganisasjoner i Belgia ble opprettet i 1904. Det var et motstykke til Fagforeningskomiteen som arbeiderpartiet hadde opprettet noen år før. Sekretariatet skulle samordne opprettelsen av kristelige yrkesorganisasjoner: Tekstilarbeiderforbundet, Jern- og Metallarbeiderforbundet, bygningsindustriarbeiderforbundet, Treindustriarbeiderforbundet og Bokbinderindustriarbeiderforbundet kom i 1905, og i 1906 fulgte skoindustrien, sigarindustrien, bakerindustrien og havnearbeiderne med deres egne forbund. Ideen om en kristelig landsorganisasjon begynte å spire i 1908. I 1909 stiftet 16 flamske og et wallonsk forbund en kristelig landsorganisasjon. Wallonias kristelige frie landsorganisasjon ble også opprettet i 1909. Den flamske og den wallonske organisasjonen gikk sammen under Den kristelige frie Landsorganisasjons stiftelseskongress i Mechelen i 1912. Organisasjonen fikk sitt endelige navn Den kristelige fagbevegelsen (CSC) under Antwerpen-kongressen i 1923. CSC opprettet en nasjonal støtte og streikekasse i 1926.

Distriktsorganisasjonene har siden 1925 sittet i CSC's Representantskap og Styret sammen med yrkesorganisasjonene. En yrkesmessig omgruppering ble foretatt på omtrent samme tid.

Distriktsorganisasjonene ble tettere tilknyttet CSC etter at 1947-kongressen vedtok orienteringsrapporten "CSC - ansvar for framtida". Her ble de grunnprinsipp fastlagt som også gjelder for CSC i dag. Rapporten bekreftet at det ikke lengere var de helt store motsetninger mellom CSC og FGTB, og at de samarbeidet om mange viktige saker. CSC begrunnet videre hvorfor de ikke kunne gå inn for tanken om en felles fagbevegelse i Belgia.

Belgia fikk i 1974 en ny statsadministrativ inndeling og samtidig tilpasset CSC seg til den nye situasjonen. Styret fastlegger organisasjonens handlingsplan i samsvar med de krav som er aktuelle på distriktsplan, men vurdert i en landsomfattende ramme. CSC-styret opprettet i 1978 tre distriktskontorer (Flandern, Wallonia og Brussel) som skulle ha til hovedoppgave å behandle regionale spørsmål. 1984-kongressen stadfestet den nye organisasjonsstrukturen. Funksjonærorganisasjonene har to landsforbund; et nederlandsk (L.B.C.) og et fransk (C.N.F.). Alle de andre står samlet på nasjonalt plan. Jern- og Metall og Funksjonærene i Forbundet for Kultur og Kommunikasjon har sammen med en rekke andre organisasjoner opprettet deres egne distriktskontorer.

CGSLB

I 1920 opprettet de liberale fagforeningene en nasjonal støtte- og streikekasse "la Centrale nationale". Denne landskassa symboliserer den liberale fagbevegelsens sentraliserte arbeidsform. I 1927 ble stats- og jernbanefunksjonærenes liberale fagforening medlem av støttekasse. Dermed fikk organisasjonen et medlem fra den offentlige sektor samtidig som den tverrfaglige karakter ble bekreftet. De liberale fagforeningers landsorganisasjon ble opprettet i 1930. Organisasjonen

gjenopptok sitt arbeid etter krigen med navnet "Centrale Générale des Syndicats Libéraux de Belgique (november 1944). CGSLB har tilsluttet seg det liberale partiets sosiale manifest.

CGSLB ble anerkjent som representativ landsorganisasjon i 1946.

3. FAGBEVEGELSENS MÅLSETTING OG OPPGAVER

FGTB's hovedoppgaver er fastlagt i Prinsipperklæringa vedtatt på Stiftelseskongressen i 1945.

FGTB framfører i denne erklæringa at de ser det som sitt mål å oppnå et klasseløst samfunn. FGTB oppsto i klassekampen og ser den som et uttrykk for arbeidstakernes kamp mot bankenes og monopolenes overherredømme. FGTB vil gjennomføre krava sine med egne midler og satser på støtte fra alle arbeidstakere. De vil stå helt fritt i forhold til de politiske partiene, men respekterer alle meninger både av politisk og religiøs art.

Fagbevegelsen vil skape sosial rettferdighet. Alle skal ha den velstand de har krav på sett ut fra arbeid og behov. Demokrati på det politiske plan skal følges opp med demokrati på det økonomiske og sosiale plan. FGTB går inn for sosialisering av de største banker og bedrifter. Utenrikshandelen må være mer målrettet og større kontroll av denne er nødvendig. Arbeidstakerne og forbrukerne skal stå for forvaltningen av de nasjonaliserte bedriftene.

FGTB vil gjennomføre disse krava i samarbeid med de internationale faginstanser som håndhever de demokratiske prinsippene. FGTB vil ikke kun gjennomføre en ny samfunnsstruktur, men også at arbeidstakerne får oppfylt de nødvendigste krav på kort sikt.

DEN KRISTELIGE FAGBEVEGELSEN (CSC) vil fremme den kristelige fagbevegelsen i Belgia med sikte på et samfunn som bygger på kristendommens prinsipper.

CSC definerer sine nærmere mål i en utredning, "CSC - ansvar for framtida" (1968). CSC redegjør her for en livsfilosofi med global innstilling til mennesket og samfunnet i lyset af en overordnet mening og menneskets endelige mål. For CSC er og blir evangeliet og kirkens lære en nødvendig kilde til inspirasjon og moralsk styrke: "CSC er av kristelig innstilling, men det betyr ikke at vi er de eneste med grunnleggende verdier. Som kristne kan vi ikke stenge oss ute fra andre organisasjoner og livsfilosofier."

CSC sier seg dermed åpen for andre organisasjoners verdier og er villig til å ha gode forbindelser i alle arbeidstakers interesse. Organisasjonen går inn for CMT/WCL's erklæring av 1968 og MOC's grunnleggende prinsipper av 1979. MOC samler en rekke nasjonale kristelige fagorganisasjoner og sykekasseeordninger, sammen med andre organisasjoner av samme innstilling (se kap. 10). CSC fastsetter sitt eget program som gjennomføres med egne midler. CSC går sammen med MOC for å oppnå de kristelige arbeidstakernes almene målsettinger.

BELGIAS LIBERALE FAGBEVEGELSE (CGSLB) har tre samfunnsmessige grunnprinsipper: enkeltpersonens betydning, likhet for alle og menneskets frihet. CGSLB har satt seg menneskets frigjøring som mål og betrakter sine prinsipper som en moderne utgave av humanismen. Organisasjonens endelige mål er en liberal samfunnsform.

4. FAGLIG MEDLEMSSKAP

Belgias tre landsorganisasjoner har medlemmer fra alle samfunnslag; arbeidere og ansatte i den private og offentlige sektor, arbeidsledere og funksjonærer. Pensjonistene og de arbeidsledige har rett til å opprettholde medlemskapet.

CSC og FGTB organiserer medlemmene i fagforbund, mens CGSLB kun har tverrfaglige organisasjoner.

En rekke uavhengige fagforeninger har deres egen landsorganisasjon. De har ikke stor tverrfaglig betydning på landsbasis (Arbeidslederforbundet (1), Finansdepartementets fagforening, Politiets fagforening osv.).

ANTALL YRKESAKTIVE (1985)

<u>Total befolkning</u>	9.857.000
<u>Yrkesaktive</u>	4.202.000
- i arbeid	3.662.000
- arbeidsledige	544.000
<u>Lønnstakere (inkl. militærpersonell)*</u>	3.017.000
- service	2.040.000
- industri	964.000
- jordbruk	12.000

* Militærpersonell har vanlige fagforeningsrettigheter i Belgia.

ANTALL FAGORGANISERTE (1985)

CSC	1.363.919
FGTB	1.097.594
CGSLB	210.000
I ALT	2.671.513

- (1) Arbeidslederforbundet (CNC) ble anerkjent av den belgiske regjering i november 1986 med sikte på de landsomfattende valg til bedriftskomiteene. CNC påstår de har 10.003 medlemmer (grensa for å bli anerkjent som organisasjon er 10.000). FGTB og CSC avla offentlig protest i Det nasjonale Arbeidsråd fordi en rekke av medlemmene i CNC ikke hadde arbeidslederstatus og at organisasjonen benytter et kollektivt medlemsskapssystem, noe som kan føre til misbruk.

Organisasjonsprosent

Organisasjonsprosenten er høy i Belgia. Den utgjorde 75% av lønnstakerne i 1985. Uten pensjonistene (totalt 175.000 fordelt på 86.000 - CSC, 82.000 - FGTB og 7.000 - CGSLB), var organisasjonsprosenten 70. I de siste 5 år har medlemsantallet vært svært stabilt i Belgia.

5. ORGANISASJONSSTRUKTUR

Lovgivningen i Belgia fastsetter kun kriteriene for organisasjonenes representativitet (se kap. 8). Organisasjonsstrukturen er fastsatt i vedtektene.

De to store landsorganisasjonene i Belgia, CSC og FGTB, har stort sett samme struktur, men med noen få viktige forskjeller.

For funksjonærene i den private sektor har CSC og FGTB fagforbund for hver industrigren.

Begge landsorganisasjonene samler funksjonærene i den private sektor i et atskilt fagforbund med funksjonærer fra de enkelte industri- og servicegreiner.

CSC har to uavhengige funksjonærforbund, et flamsk- og et fransktalende, mens FGTB har kun ett.

CGSLB har kun tverrfaglige organisasjoner og derfor ingen fagforbund. Alle arbeidstakerne i den private sektor fra en region er direkte tilknyttet CGSLB's distriktsskontor.

FGTB's medlemmer i den offentlige sektor er tilknyttet samme fagforbund, mens CSC har seks uavhengige fagforbund. CGSLB-medlemmene fra den offentlige sektor er, som i FGTB, tilknyttet det samme fagforbund.

CSC og FGTB har ikke samme inndeling mellom fagforbund og distriktsorganisasjoner.

CSC har fordelt sine regionale organisasjoner i landets tre språkgrupper fransk-, nederlandsk- og tysktalende i områdene Wallonia, Brussel og Flandern. FGTB har kun én organisasjon pr. distrikt for alle språk-samfunn.

Alle fagforbund har sin egen streikekasse i FGTB. CSC og CGSLB har begge ett støtteforbund, sentralisert på nasjonalt plan og felles for hele landsorganisasjonen.

FGTB velger sine landssekretærer for perioden mellom hver kongress, mens i CSC velges de på ubestemt tid.

CSC-medlemmene er også medlemmer i den lokale fagforening og den tverrfaglige organisasjonen. I FGTB er medlemmene kun tilknyttet den lokale fagforening.

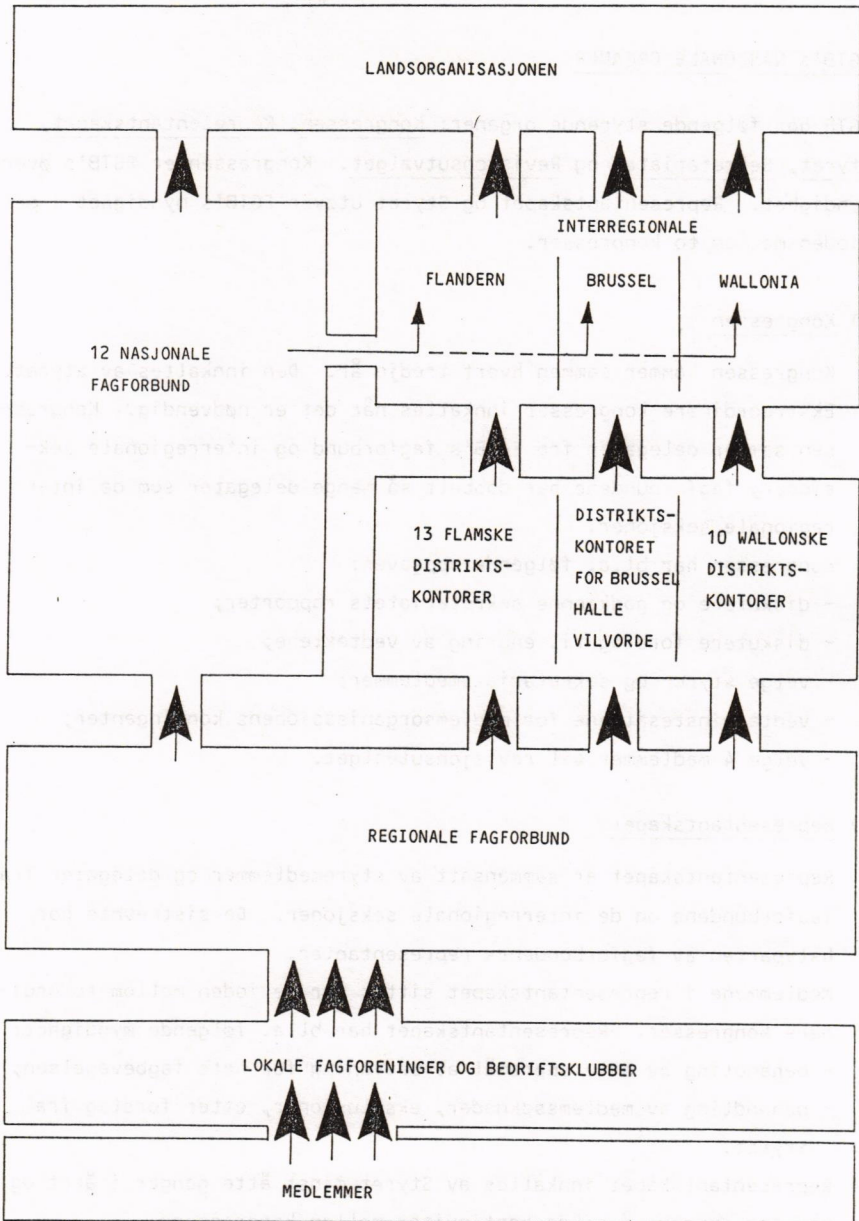
Lokalt satser FGTB mest på bedriftsplan, mens CSC orienterer seg mer i retning av de tverrfaglige aktiviteter.

I motsetning til CSC og CGSLB, går FGTB inn for tanken om én landsorganisasjon.

FGTB

FGTB har 12 fagforbund på landsbasis. På regionalt plan har organisasjonen 24 distriktskontorer med tverrfaglig struktur, som samler de regionale fagforbund. Distriktskontorene er inndelt i tre interregionale organisasjoner for landets tre områder, Flandern, Brussel og Wallonia. De regionale fagforbund er inndelt i lokale fagforeninger og bedriftsklubber.

FGTB's STRUKTUR

FGTB's NASJONALE ORGANER

FGTB har følgende styrende organer: Kongressen, Representantskapet, Styret, Sekretariatet og Revisjonsutvalget. Kongressen er FGTB's øverste myndighet. Representantskapet og Styret utøver FGTB's myndighet i perioden mellom to kongresser.

a) Kongressen

Kongressen kommer sammen hvert tredje år. Den innkalles av Styret. Ekstraordinære kongresser innkalles når det er nødvendig. Kongressen samler delegater fra FGTB's fagforbund og interregionale seksjoner; fagforbundene har dobbelt så mange delegater som de interregionale seksjoner.

Kongressen har bl.a. følgende oppgaver:

- diskutere og godkjenne sekretariatets rapporter;
- diskutere forslag til endring av vedtektene;
- velge styre- og sekretariatsmedlemmer;
- vedta minstesatsene for medlemsorganisasjonens kontingenter;
- velge 4 medlemmer til revisjonsutvalget.

b) Representantskapet

Representantskapet er sammensatt av styremedlemmer og delegater fra fagforbundene og de interregionale seksjoner. De sistnevnte har halvparten av fagforbundenes representanter.

Medlemmene i representantskapet sitter for perioden mellom to ordinære kongresser. Representantskapet har bl.a. følgende myndighet:

- behandling av alle spørsmål av betydning for hele fagbevegelsen;
- behandling av medlemssøknader, eksklusjoner, etter forslag fra Styret.

Representantskapet innkalles av Styret minst åtte ganger i året og har som oppgave å sikre kontinuitet mellom kongressene.

c) Styret

Styret er sammensatt av:

- 14 representanter fra fagforbundene og 14 fra de interregionale seksjoner (6 for Flandern, 6 for Wallonia og 2 for Brussel-Halle-Vilvorde). Medlemmene velges ved hemmelig avstemming av Kongressen;
- FGTB's landssekretærer, som velges av Kongressen;
- eventuelle medlemmer for å sikre lik språkfordeling, valgt av Representantskapet.

Styremedlemmene sitter i perioden mellom to ordinære kongresser.

Styret har bl.a. følgende myndighet:

- stå for FGTB's daglige ledelse;
- sette i verk Kongressen og Representantskapets vedtak;
- fastsette FGTB's personalevedtekter og lønninger.

Styret holder møte når det er nødvendig og som regel hver uke.

d) Sekretariatet

FGTB's administrasjon består av fastlønte sekretærer. Kongressen vedtar antall sekretærer i samsvar med prinsippet om en lik språkfordeling. Sekretærene velges ved hemmelig avstemming. Sekretariatet har i dag en formann, en generalsekretær og fem landssekretærer. Sekretærene i de tre interregionale seksjoner er også medlemmer i landssekretariatet og deres funksjon som interregionale sekretærer bekreftes av FGTB's kongress. Sekretærene velges for perioden mellom to ordinære kongresser. Styret fordeler arbeidsområdene mellom sekretærene. Representantskapet utnevner formannen og en generalsekretær fra det andre språkområdet.

Administrasjonen har en rekke kontorer, enkelte av dem med distriktsinndeling. De viktigste er: Formannen og sekretariatets administrasjon, Utredningskontoret, Bedriftsrådgivningskontoret, Ungdomskontoret, Kontoret for utenlandske arbeidstakere, Kontoret for de kvinnelige arbeidstakere, Arbeidsløshetskontoret, Pensjonistkontoret, Pressekontoret, Arbeidsledighetskontoret, Finanskontoret og Utdanningskontoret.

e) Revisjonsutvalget

Kongressen velger 4 medlemmer til revisjonsutvalget, som gjennomgår FGTB-regnskapet minst en gang pr. kvartal.

FGTB's INTERREGIONALE ORGANER

FGTB's ekstraordinære kongress opprettet den 27. mai 1978 tre interregionale organer for landets tre statsadministrative områder: Flandern, Brussel (Halle, Vilvorde) og Wallonia. FGTB skulle i samsvar med vedtektene opprette:

- "Vlaamse Intergewestelijke" (den flamske interregionale seksjon) med 13 flamske distriktskontorer;
- "Interrégionale wallonne" med 10 wallonske distriktskontorer;
- "Interrégionale de Bruxelles" (Brussel).

De interregionale seksjoner har samme oppgaver som den statlige regionaladministrasjonen: som f.eks. i distriktsutbygging, boligpolitikk, distriktsplanlegging, miljø- og arbeidsmarkedspolitik.

De interregionale organer er: Kongressen, Representantskapet, Styret, og Sekretariatet.

REGIONALSEKSJONENE (distriktskontorer)

FGTB har 24 regionalseksjoner (distriktskontorer) som dekker forskjellige statsadministrative og geografiske områder. Regionalseksjonene behandler tverrfaglige spørsmål, PR-virkosmhet, ungdomsspørsmål, utdanning, kvinnelige arbeidstakere, arbeidsløshets-spørsmål, førtidspensjon og utenlandske arbeidstakere. De har arbeidsrettskontorer som gir medlemmerne juridisk bistand. De utbetaler medlemmenes arbeidsledighetsstøtte og førtidspensjon.

Fem regionalseksjoner med flest medlemmer i 1985:

Brussel	158.777 medlemmer
Liège	139.022 medlemmer
Antwerpen	104.293 medlemmer
Charleroi	88.259 medlemmer
Hasselt	55.754 medlemmer

FAGFORBUNDENE

FGTB har i dag 12 nasjonale fagforbund. De kan inndeles slik i henhold til medlemsantallet i 1985:

- La Centrale Générale des Services Publics - CGSP (arbeidere og funksjonærer i den offentlige sektor): 253.125 medlemmer
- La Centrale Générale (arbeiderforbundet) for bygg, treindustrien, glass, papir, kjemi, olje osv.: 246.589 medlemmer
- La Centrale de Métallurgistes de Belgique (Jern- og metallarbeiderforbundet): 204.762 medlemmer
- Le Syndicat des Employés, Techniciens et Cadres de Belgique - SETCA (privat ansatte teknikere og arbeidsledere): 186.747 medlemmer.

Fagforbund med mindre enn 100.000 medlemmer

- La Centrale des Travailleurs de l'Administration et de l'Hotellerie (næringsmiddel og hotellarbeiderforbundet)
- La Centrale des Ouvriers Textile de Belgique (belgisk tekstilindustriarbeiderforbund)
- La Centrale du Vêtement et parties similaires de Belgique (belgisk bekledningsarbeiderforbund)
- La Centrale Syndicale des Travailleurs des Mines de Belgique (belgisk gruvearbeiderforbund)
- L'Union Belge des Ouvriers du Transport (belgisk transportarbeiderforbund)
- La Centrale de l'Industrie du Livre et du Papier (bok- og papirindustriforbundet)
- Les Cadets (studentforbundet)
- Le Syndicat des Ouvriers Diamantaires (diamantindustriarbeiderforbundet).

Medmindre Representantskapet foreslår noe annet, som er blitt bekreftet av kongressen, anerkjenner FGTB kun ett forbund pr. fag. Alle arbeidstakerne fra samme fag samles i ett forbund. Alle teknikere og arbeidsledere i den private sektor er organisert i ett forbund, SETCA. Det

samme gjelder for den offentlige sektor med fagforbundet CGSP. De nasjonale fagforbundene er inndelt i regionalseksjoner som igjen er inndelt i lokale fagforeninger og bedriftsklubber.

FGTB's LOKALE ORGANER

FGTB's lokale basis er først og fremst bedriftsklubbene. De hadde ikke den helt store betydning tidligere, men begynner nå å utvikle en viss aktivitet. Kulturklubben f.eks. samarbeider godt med FGTB. Det er også en klubb for arbeidsledige og førtidspensjonerte. Bedriftsklubbene er sammensatt av tillitsvalgte, fagforeningsaktive og medlemmer. Klubbene ledes av fagforeningsrepresentanter eller bedriftspersonalrepresentanter. Arbeidstakermedlemmene i bedriftsutvalg, utvalgene for sikkerhet og helse på arbeidsplassen osv. velges fra lister som er satt opp av de representative fagorganisasjonene. Disse medlemmer ivaretar svært viktige spørsmål. De tillitsvalgte på bedriftsplan er først og fremst ansvarlige for tarifforhandlingene med arbeidsgiverne.

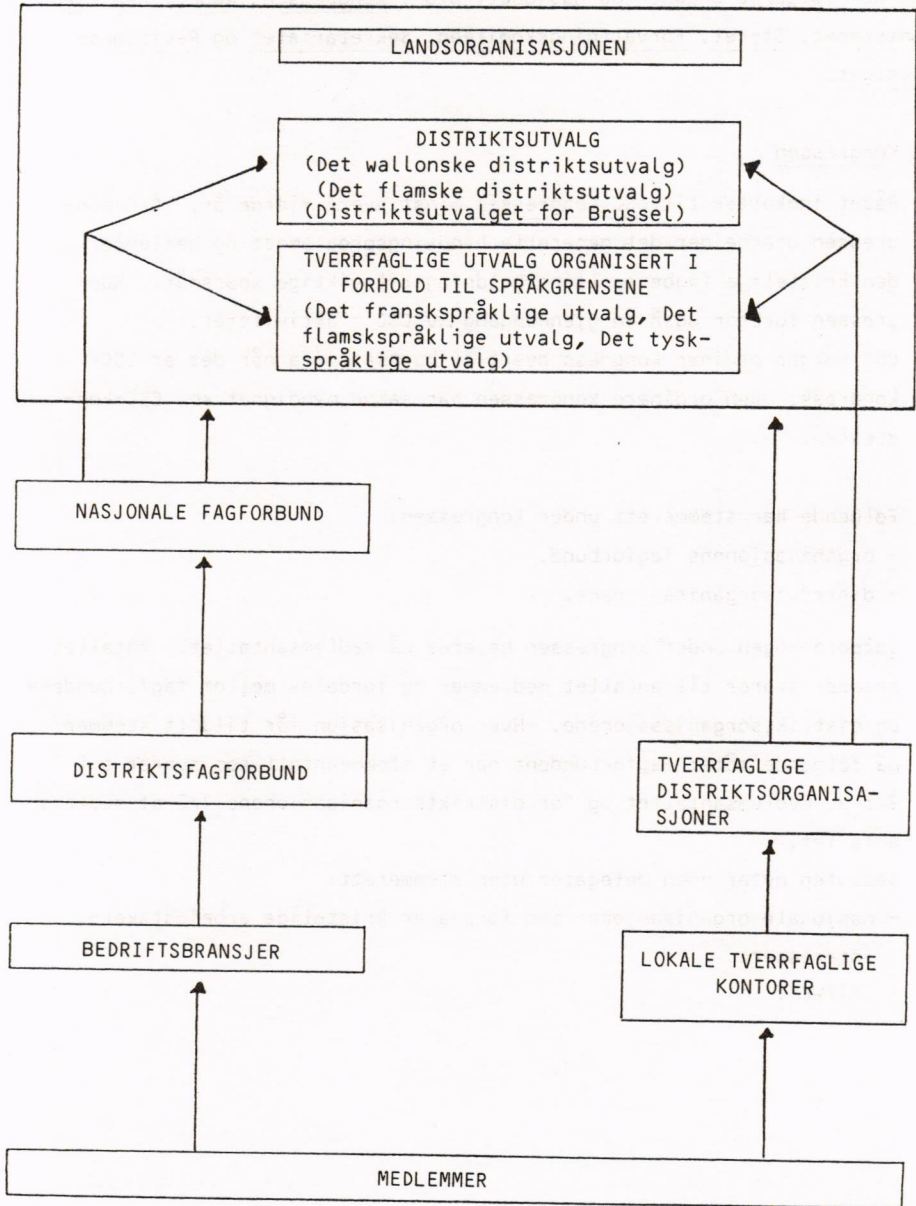
CSC

CSC er sammensatt av 17 nasjonale fagforbund og 32 tverrfaglige distriktorganisasjoner (som regel kalt distriktsorganisasjonene). De nasjonale fagforbundene grupperer distriktsfagforbundene som omfatter alle bedriftsbransjer på stedet. Distriktsorganisasjonene, inndelt fylkesvis, grupperer de lokale fagforeningene.

Siden 1979 har CSC tre tverrfaglige distriktsutvalg (for Wallonia, Brussel (1) og Flandern) og tre tverrfaglige utvalg for landets tre språk (nederlandsk, fransk og tysk).

(1) Først opprettet i 1983.

CSC's STRUKTUR

CSC's NASJONALE ORGANER

CSC har følgende organer på nasjonalt plan: Kongressen, Rådet, Representantskapet, Styret, Forvaltningskomiteen, Sekretariatet og Revisjonsutvalget.

a) Kongressen

Rådet innkaller til CSC-Kongressen minst hvert fjerde år. CSC-Kongressen utarbeider det generelle handlingsprogrammet og bestemmer den kristelige fagbevegelsens holdning til viktige spørsmål. Kongressen foretar også en gjennomgang av CSC's aktiviteter.

CSC holder ordinær kongress hvert år bortsett fra når det er CSC-kongress. Den ordinære kongressen har samme myndighet som CSC-kongressen.

Følgende har stemmerett under kongressen:

- organisasjonens fagforbund,
- distriktsorganisasjonene.

Valgordningen under kongressen baseres på medlemsantallet. Antallet stemmer svarer til antallet medlemmer og fordeles mellom fagforbundene og distriktsorganisasjonene. Hver organisasjon får tildelt stemmer på følgende måte: Fagforbundene har et stemmeantall som svarer til 2/3 av medlemsantallet og for distriktsorganisasjonene 1/3 av medlemsantallet.

Dessuten møter noen delegater uten stemmerett:

- nasjonale organisasjoner som forsvaret kristelige arbeidstakerinteresser,
- CMT/WCL.

b) Rådet

CSC styres av et Råd sammensatt av representanter fra fagforbundene og distriktsorganisasjonene. De har rett til et antall representanter som svarer til det dobbelte av stemmeantallet (stemmeantallet avgjøres i forhold til medlemsantallet og som regel har fagforbundene dobbelt så mange stemmer som distriktsorganisasjonene).

Fagforbundene og distriktsorganisasjonene fordeler sine delegater mellom kvinner og menn i et forhold som svarer til fordelingen blant medlemmene (1). Styret avgjør hvilke interessegrupper som kan delta under kongressen og gir deres representanter observatørstatus.

Forvaltningskomiteens medlemmer sitter i Rådet som rådgivere.

Rådet er CSC's lovgivende myndighet og utformer de politiske retningslinjene og fastsetter organisasjonens holdning til viktige spørsmål.

Rådet kan også engasjere CSC i betydningsfulle spørsmål. Det godkjenner budsjettet og utpeker 3 medlemmer til Revisjonsutvalget.

Rådet skal også godkjenne driftsregnskapet, utarbeide vedtekter og forretningsorden. Det møter minst 2 ganger i året.

c) Representantskapet

Representantskapet er sammensatt av representanter fra de nasjonale fagforbund i forhold til medlemsantallet og fra distriktsorganisasjonene, som har en representant hver. De forvaltningskomitémedlemmer og sekretariatmedlemmer som sitter i Styret, har rådgiverstatus i Representantskapet.

Representantskapet tar stilling til de fagforeningsaktuelle spørsmål som dukker opp hver måned og spørsmål som gjelder driften av organisasjonen. Det holder møte hver måned.

d) Styret

Styret er sammensatt av følgende representanter:

- en fra hvert forbund, to fra funksjonærforbundet, to fra administrasjonen og de offentlige bedrifter, to fra undervisningssektoren,

(1) Vedtektene fastslår at i en første etappe skal forbundene og distriktsorganisasjonene sørge for at kvinnene er representert med et antall som svarer til halvdelen av det de forholdsmessig har krav på.

- en fra hver fylkesorganisasjon,
- en fra hvert distriktsutvalg,
- Forvaltningskomitémedlemmene,
- 4 medlemmer hvorav minst 2 skal være kvinner.

Styret leder landsorganisasjonen i samsvar med vedtak i Kongressen, Rådet og Representantskapet. Styret kan i unntakssituasjoner treffe avgjørelser på vegne av landsorganisasjonen. Styremedlemmene sitter for 2 år. Det er nyvalg av halvdelen av medlemmene hvert år. Styret møtes minst 2 ganger i måneden og oftere hvis situasjonen skulle kreve det.

e) Forvaltningskomiteen

Forvaltningskomiteen er sammensatt av formannen, generalsekretæren, en rådgiver i trosspørsmål og tre landssekretærer. Den tar seg av CSC's daglige ledelse i samsvar med det som besluttes i Rådet, Representantskapet og Styret.

CSC-formannen velges av Rådet på ubestemt tid. Vedtektene stipulerer at han skal stå fullt og helt til CSC's tjeneste. Han står for CSC's ledelse og er ansvarlig overfor Styret, Forvaltningsutvalget og Rådet.

Generalsekretæren velges, som landssekretærene, av Forvaltningskomiteen på ubestemt tid og står fullt og helt til CSC's tjeneste. Han bistår formannen og ivaretar stillingen i hans fravær. Rådgiveren i trosanliggender representerer den katolske kirke og møter i Forvaltningskomiteen som rådgiver i moralspørsmål. Han utnevnes av de belgiske biskopene.

f) Sekretariatet

CSC har følgende kontorer: Samordning i den offentlige sektor, Kvinner i fagbevegelsen, Administrasjons- og finanskontoret (personalspørsmål, arbeidsledighet, finans og administrasjon) Utredningskontoret, Bedriftsrådgivningskontoret, Ungdomskontoret, Kontoret for utenlandske arbeidstakere, Kontoret som behandler spørsmål for arbeidstakere som arbeider i grenseområdene, Juridisk avdeling, Pressekontoret, Informasjons- og PR-avdelingen, CSC-oversjøiske spørsmål, Aktiviteter for arbeidsløse, Den internasjonale avdeling.

g) Revisjonsutvalget

Utvalget har 3 medlemmer som utpekes ved loddtrekning blant Rådets medlemmer. De foretar revisjon av CSC's regnskap. Medlemmene utnevnes for 3 år. Ett av medlemmene skiftes ut hvert år.

CSC's DISTRIKTSORGANER

CSC har tre distriktsutvalg:

- Det flamske distriktsutvalg
- Det wallonske distriktsutvalg
- Distriktsutvalget for Brusselområdet, som dekker de 19 kommunene i Brussels nære omegn.

Distriktsutvalgene behandler samme spørsmål som ifølge Grunnloven er delegert til regionene.

CSC ORGANER

CSC har tre organer som er organisert ifølge Belgias språksamfunn:

- Utvalget for det nederlandsktalende samfunn
- Utvalget for det fransktalende samfunn
- Utvalget for det tysktalende samfunn.

Disse utvalgene behandler de spørsmål som ifølge Grunnloven er delegert til de ulike språksamfunns besluttende organer.

DISTRIKTSORGANISASJONENE

CSC har 32 distriktsorganisasjoner. De har som første oppgave å drive PR-arbeid, organisere og lede det lokale fagforeningsarbeid (juridiske spørsmål, faglig opplæring, utbetaling av arbeidsledighetsstøtte, fagforeningsbonus, innkreving av medlemskontingent og regnskapsføring). De representerer arbeidstakerne på lokalt plan.

De 5 viktigste distriktsorganisasjoner i henhold til antall medlemmer i 1985:

Hasselt	163.743 medlemmer
Brussel	158.452 medlemmer
Antwerpen	112.731 medlemmer
Turnhout	87.923 medlemmer
Gent	79.704 medlemmer

FAGFORBUNDENE

CSC har 17 fagforbund som kan inndeles slik i samsvar med medlemsantallet i 1985:

- Belgias kristelige jern- og metallarbeiderforbund (CCMB): 232.312 medlemmer,
- Kristelig bygnings- og treindustriarbeiderforbund: 191.862 medlemmer,
- LBC (flamske privatansatte og funksjonærer): 187.336 medlemmer,
- Kristelig Nærings- og serviceindustriarbeiderforbund: 134.125 medlemmer,
- Belgias kristelige tekstil- og bekledningsindustriarbeiderforbund: 121.555 medlemmer.

Fagforbund med under 100.000 medlemmer

- Statstjenestemannsforbundet (CCSP) (Departementene og lokaladministrasjonen)
- Funksjonærenes landsforbund (CNE) (Fransktalende privatansatte)
- Kristelig fagforbund for Kultur og Kommunikasjon (Post og telegraf, jernbane, Radio og TV)
- Kristelig energi-, kjemi- og lærvareindustriarbeiderforbundet

- Kristelig lærerforbund (frie folkeskoler)
- Kristelig forbund for yrkesskolelærere (frie yrkesskoler)
- Kristelig transport- og diamantindustriarbeiderforbund (private sektor)
- Gruvearbeiderforbundet
- Kristelig grafiker- og papirindustriarbeiderforbund
- Kristelig stein-, sement-, keramikk- og glassindustriarbeiderforbund
- Kristelig ungdomsskole- og gymnasielærerforbund (frie skoler)
- Kristelig forbund for personale i den offentlige undervisningssektor.

Til denne liste over fagforbund, kan følgende tilføyes: SPORTA (gymnastikk og sport), GNC (fransktalende arbeidsledere i den private sektor) og Sekretariatet i CSC's oversjøiske avdeling.

CSC-vedtektene tillater normalt kun ett forbund pr. fag. Fagforbundene utarbeider sine egne programmer og avgjør selv hvilke midler de vil benytte. De har denne frihet så lenge de følger CSC-vedtektene og avgjørelser i Kongressen, Rådet og Representantskapet. Medlemsorganisasjonene, distriktsorganisasjonene og distriktsfagforbundene forelegger for CSC neste års budsjett i slutten av november og årsregnskapene i slutten av mai.

CSC's LOKALE ORGANER

CSC har et godt utbygd nett av klubber og sekretariater på lokalt plan, som yter en rekke tjenester overfor medlemmene (juridisk og administrativ hjelp osv.). De har ofte kontor på samme sted som MOC-organisasjonene (sykekasseeordninger, sparekasser o.l.). I denne sammenheng kan det nevnes at CSC har et dobbelt medlemsskapsystem. Medlemmene har tilknytning til både fagforbundene og de lokale tverrfaglige fagorganisasjonene.

6. MEDLEMSKONTINGENT OG FINANSIERING

FGTB

FGTB finansieres nesten utelukkende av medlemskontingenter. Den faglige opplæring finansieres delvis av staten og arbeidsgiverne. Beløpene fastsettes ved tariffavtaler.

Vedtektene stipulerer at medlemsorganisasjonene skal oppkreve en medlemskontingent og minstebeløpet fastsettes av Kongressen. I virkeligheten er det FGTB-Representantskapet som, på forslag fra Styret og Finanskomiteen, fastsetter minstekontingenten for de forskjellige kategorier (alder, kjønn osv.). Den avgjør også hvor stor andel administrasjonen, fagforbundspressa og støttefondet skal ha i tilskudd.

Fagforbundenes regionale avdelinger kan beslutte å innkreve en høyere medlemskontingent (bl.a. til forskjellige sosiale tiltak for medlemmene). Medlemskontingenten er et fast beløp og står ikke i forhold til lønna. Kontingents størrelse avgjøres på grunnlag av alder, kjønn, arbeidssituasjon (yrkesaktiv, arbeidsledig, førtidspensjonist, pensjonist) og for arbeidslederne i forhold til lønnsnivået. Globalt sett ligger de yrkesaktives kontingent på ca. samme nivå, dvs. mellom 300 og 370 BF om måneden for voksne arbeidstakere (ca. 0,5% av den gjennomsnittlige brutto månedslønna). Medlemskontingenten er som regel litt høyere i den private sektor enn i den offentlige. Arbeiderne betaler litt mindre enn arbeidslederne.

Fagorganisasjonen innkrever som regel medlemskontingenten selv. Det er kun i enkelte offentlige sektorer at arbeidsgiveren trekker medlemskontingenten fra lønna (f.eks. i Postverket og Statsbanene).

Fondsforvaltning - finanskontroll

Styret skal, i samsvar med FGTB-vedtektene, administrere organisasjonens økonomi. Revisjonsutvalget skal foreta en revisjon av FGTB-regnskapene minst en gang i kvartalet.

Styret utpeker tilsynsmenn som skal bistå FGTB-kassereren og Revisjonsutvalget. De har til oppgave å føre kontroll med fagforbundenes, distriktsorganisasjonenes, bedriftsklubbenes og de lokale fagforeningenes administrasjon og økonomiske forhold. De skal også føre tilsyn med fondsforvaltningen.

Støttefond - streikepenger

FGTB har ikke selv en streikekasse, men et støttefond.

Hvert FGTB-fagforbund har sin egen streikekasse. Det er FGTB-kongressen som, i samsvar med vedtektene, avgjør hvor stort beløp som skal innbetales i fagforbundenes streikekasser og i gjenforsikringskassa for streikeformål.

Solidaritet og økonomisk støtte under konflikter

Når det bryter ut en større konflikt, som berører prinsipielle fagforeningsspørsmål eller viktige krav, kan Representantskapet i henhold til FGTB-vedtektene, gi støtte til den organisasjonen som er mest berørt av konflikten. Representantskapet kan vedta en særkontingent for alle FGTB-medlemmene eller utvide streikeaksjonen til å omfatte alle de organisasjonene de mener er nødvendig.

Representantskapet og Styret har begge kompetanse til å avgjøre om en bedriftskonflikt skal fortsette, utvides eller opphøre.

Representantskapet kan, utover solidaritetsaksjoner, gå til punktstreiker eller generalstreik i følgende tilfeller:

- når det dreier seg om fagforeningskrav som har betydning for alle arbeidstakerne i landet,
- når fagorganisasjonens eksistens står i fare,
- når friheten og demokratiet i landet trues.

Det nasjonale støttefond

FGTB har opprettet et nasjonalt støttefond. Det skal dekke utgifter til landsomfattende tverrfaglige aksjoner som demonstrasjoner og de konsekvenser slike kan få for f.eks. streikeofrene. Det betales ikke streikestøtte fra dette fond, som forvaltes av FGTB-styret.

CSC

Den kristelige fagbevegelsens utgifter dekkes nesten helt av medlemskontingenten. CSC mottar, som FGTB, økonomisk støtte fra arbeidsgiverne til faglig opplæring i kraft av tariffavtalene. Staten yter også støtte til samme formål. Medlemskontingenten er litt forskjellig i forhold til sektor og yrke (arbeidere, funksjonærer). Det er, som i FGTB, flere medlemskontingentkategorier (alder, kjønn osv.).

Fagorganisasjonene innkrever som regel selv medlemskontingenten, men i enkelte offentlige sektorer og bedrifter trekkes den direkte fra lønna.

Fondsforvaltning - finanskontroll

Rådet vedtar CSC's årlige budsjettforslag i desember. Hvert år framlegger fagforbundene og distriktsorganisasjonene sine budsjettforslag for CSC.

Landsorganisasjonens finansadministration ivaretas av Forvaltningskomiteen. For hver viktige avgjørelse, forelegges saken for Styret. Forvaltningskomiteen fører tilsyn med medlemsorganisasjonenes administrasjon og økonomi.

Landsorganisasjonens årsregnskap avsluttes den 31. desember. Det gjennomgås av Revisjonsutvalget som utarbeider en rapport og blir deretter forelagt for Rådet.

Forvaltningskomiteen administrerer også det nasjonale støttefondet, men det er Rådet som godkjenner landsorganisasjonens budsjett og årsregnskap. Dette gjelder ikke for LBC og CNE som har deres egen ordning.

Det nasjonale støttefond

CSC har opprettet et nasjonalt støttefond med sikte på å sentralisere medlemsforbundenes streikeaksjoner og overta ansvaret under streiker og lock-out. Rådet bestemmer hvor stor andel av kontingentene som skal innbetales til støttefondet samt utbetalingssatsene. Styret administrerer støttefondet. Fagforbundene avgjør om en streik er lovlig. De tar stilling til om det kan utbetales streikestøtte, men selve avgjørelsen ligger hos Styret.

7. PROGRAMMER OG FAGLIG POLITIKK

FGTB

FGTB fornyet organisasjonens program under den ordinære kongressen i november 1981 og den ekstraordinære kongressen i mars 1986. Programmet inneholder en rekke hovedpunkter som fred, frie fagforeningsrettigheter, kampen mot sult i verden, internasjonalt samarbeid og arbeidstakerne og Europa.

Den økonomiske krise, arbeidsledigheten, omstrukturering av industrien, energikrisen osv., alt dette er problemer som må løses på europeisk plan. FGTB ser en handlekraftig europeisk fagbevegelse som en hovedoppgave og vil satse videre på å styrke Den Europeiske Faglige Samorganisasjon. Dette samarbeidet må være grunnlaget for en målrettet samordning av økonomien, en garanti for kjøpekraft og sosiale rettigheter, en ny industri- og distriktspolitikk på europeisk plan, forhandlinger om kortere arbeidstid og bedre samarbeid med utviklingslandene.

FGTB-kongressene i 1981 og 1986 vedtok en rekke viktige resolusjoner om et fagpolitisk alternativt program til den belgiske økonomi på følgende områder:

Prioritering av sysselsettingen

FGTB ser det som myndighetenes hovedoppgave å skape ny vekst i økonomien.

Denne politikken må samordnes av De Europeiske Fellesskaper og dekke følgende områder: En rasjonell utnyttning av energien, aktiv boligbyggingspolitikk, byrenovering, felles infrastrukturprosjekter, bedre offentlig transport, telekommunikasjon, større investering i produksjonsindustrien, miljøbeskyttelse, planleggingsøkonomi i den offentlige sektor for å utvikle ny teknologi og støtte til servicesektoren (helsevesen, turisme, videreutdanning, media).

For at denne politikken skal føre fram, må følgende vilkår oppfylles: en fortsatt full automatisk indeksregulering av lønningene og de sosiale ytelser, utbygging av sosiallovgivningen, aktiv og konsekvent priskontroll samt målrettede og godt planlagte tiltak fra myndighetenes side.

Denne politikken må underbygges med en bedre fordeling af arbeidet, med sikte på å øke sysselsetting. FGTB støtter fullt ut ett av DEFS's hovedkrav, 35-timers-uka. FGTB satser også på bedre arbeidsvilkår, faste regler for deltidsarbeid som frivillig ordning og nye arbeidsmuligheter for de langtidsledige, som bør suppleres med kontrakter uten tidsbegrensning.

Nye økonomiske strukturer

FGTB ønsker at myndighetene i Belgia inntar en mer omfattende og dynamisk rolle i industripolitikken for å skape et nytt produksjonsgrunnlag. Tre grunnleggende forutsetninger må oppfylles:

- en global energipolitikk med prioritering av energibesparing, effektiv priskontroll og utvikling av egne energikilder (især kull)
- nasjonalisering og demokratisk administrasjon av de største private finansieringsinstituttene

- kontrollert innføring av ny teknologi med basis i kollektive forhandlinger og forskning som kan gi økt sysselsetting. 10% av det offentlige forskningsbudsjett må øremerkes for en mer sosialorientert forskning.

Progressiv skatt

FGTB krever mindre skatt for de lavtlønnede og de som mottar sosiallovgivningsstøtte. Dette nødvendiggjør bl.a. indeksregulering av skatteskalaene, skatt på store formuer, mer rettferdig kapitalavkastningsskatt, aktiv kamp mot skattesvik, nyvurdering af selskabsskatten.

Bedre finansiering av sosialytelsene

FGTB konstaterer at sosiallovgivningsordningen i Belgia er i økonomisk likevekt og at finansieringen ikke skulle by på de helt store problemer for framtida. Derfor forkaster FGTB enhver direkte eller indirekte (skattemessig) nedskjæring av de sosiale ytelser. FGTB går inn for at sosiallovgivningen får et solid økonomisk grunnlag via arbeidstaker- og arbeidsgiverpremier og tilskudd fra staten. FGTB går imot både full og delvis privatisering av sosiallovgivningsordningene. Den skal være et uttrykk for forsikring mot en rekke forhold (sykdom, etc.) og for lønsmottakernes solidaritet. Sosiallovgivningen må derfor garantere en støtte som står i et visst forhold til tapt arbeidsinntekt. Sosiallovgivningsbidragene må betraktes som en individuell arbeidstakerrettighet og justeres i takt med leveomkostningene.

En rekke ytelser kan forbedres. En premie for de ikke lovbestemte pensjonsordningene, som betales av arbeidsgiverne, samt en overføring av midler fra barnetrygdsordningen til pensjonsordningen kan nevnes som eventuelle løsninger for å sikre lovens pensjonssystem bedre økonomiske framtidsutsikter.

Større kontrollmuligheter for arbeiderne

FGTB vil ikke at arbeidstakerne skal dele det administrative ansvaret med arbeidsgiverne. Det er kun de tillitsvalgte som skal forhandle på alle områder. De tillitsvalgte må beskyttes mot vilkårlige arbeidsgivertiltak og ha rett til å bli gjeninnsatt i jobben hvis de blir oppsagt uten gyldig grunn. Det er nødvendig for de tillitsvalgte å få full opplysning på alle områder, slik at de kan gripe inn i tide. Fulle fagforeningsrettigheter må sikres på arbeidsplassene. De tillitsvalgte må ha full rett til å kontakte sin fagforening samt kunne foreta valg av fagforeningskonsulenter og eksperter.

CSC

CSC's aksjonsprogram dekker følgende områder:

Vern av arbeidstakernes lønn

CSC går inn for høyere lønn og en mer rettferdig inntekstfordeling. CSC vedtok under den ordinære kongressen i 1975 en definisjon av "en rettferdig inntekstfordeling": Organisasjonen mener at forholdet mellom høyeste og laveste lønn bør være 1 til 5. CSC har satt seg følgende mål:

- høyere tverrfaglig minstelønn
- en kobling mellom forhøyelsen av sosialytelsene og lønningene, mellom lønningene og forbrugsprisindeksen
- skattepolitikk som tar sikte på en bedre inntekst- og formuefordeling, progressiv skatt, større luksusskatt, skatteindeksering, kamp mot skattesvik (især selskapsskatten og i de liberale yrker)
- kontroll av konsumprisindeksen.

Rett til arbeid

CSC foreslår aksjoner for å oppnå:

- en ny form for økonomisk vekst
- nye arbeidsplasser, ivær ved hjelp av det private initiativ, men også ved offentlige industriltak
- fordeling av arbeidet. CSC går inn for 36-timers arbeidsuke.

CSC kan kun godkjenne deltidsarbeid som frivillig ordning.

Vern av sosialytelsene

CSC krever at myndighetene fullt ut overholder grunnprinsippene i sosiallovgivningen (forsikring og solidaritet). Sosiallovgivningsordningen er i økonomisk likevekt og CSC forkaster enhver form for direkte nedskjæring av ytelsesnivået. Det krever at staten oppfyller sine økonomiske forpliktelser overfor arbeidstakerne i samsvar med sosiallovgivningen. CSC vil utelukkende kunne akseptere at det pålegges skatt på refusjonen av sykeutgiftene.

CSC kan gå inn for mindre arbeidsgiveravgifter for bedrifter i vanskeligheter og ser flere muligheter til å utligne tapet: En selektiv forhøyelse av indirekte skatter, en større belastning for de bedrifter som betaler høyere lønninger enn gjennomsnittet, høyere avgifter i de avskjermede sektorer, en avgift på bedrifter som har ekstra store fortjenester.

CSC krever også at alle former for yrkesaktivitet underkastes avgiftssystemet, selv de som arbeider høyst 2 timer pr. dag.

Bedriftsdemokrati

For CSC betyr bedriftsdemokrati følgende: skikkelig arbeidstakerinformasjon, samråd på arbeidsplassen, arbeidstakerråd i stedet for bedriftsråd, reform av aksjeselskapene. CSC vil erstatte aksjeselskapenes "monistiske" struktur (Bedriftsråd med kun aksjonærrepresentasjon) og

innføre en "dualistisk" struktur (Direksjonen på den ene side og tilsynsrådet med arbeidstaker- og aksjonærrepresentanter på den andre). Arbeidstakerne skal ikke kunne være i mindretall.

Solidaritet i Europa og med utviklingslandene

CSC satser på et politisk og sosialt samlet Europa. Organisasjonen går også inn for fastlegging av bestemmelsen som de multinasjonale selskaper må følge når det gjelder arbeidsgiveransvar.

CSC mener at Belgias utviklingshjelp bør gå til de fattigste land. I menneskerettighetsspørsmål gir CSC sin støtte til CMT/WCL's aksjon til forsvar av fagforeningsledere som i flere land er utsatt for forfølgelse. Den gir også støtte til CMT/WCL's program for verdensfreden og en ny politisk, sosial og økonomisk verdensorden i FN's regi.

CSC's 1985-kongress vedtok følgende prioriterte målsettinger for de følgende 4 år: Det er viktig at Europa får en alternativ og kraftig økonomisk vekst som kan skape nye arbeidsplasser. Avtaler med arbeidsgivere og myndighetene på nasjonalt og europeisk plan med følgende innhold, har stor betydning:

- sikring af freden i Europa, fremme livskvalitet og sikre videreutdanning for alle
- ny likevekt mellom fleksibel arbeidstid og grunnleggende arbeidstakerrettigheter
- beskyttelse av sosiallovgivningen, arbeidstakerdemokrati og fulle fagforeningsrettigheter.

CGSLB

I den økonomiske krisesituasjonen ønsker CGSLB å komme fram til en bedre fordeling av arbeidet og ser lavere pensjonsalder og gradvis overgang til pensjon som de beste midler.

CGSLB gjør seg også til talsmann for et bedre samarbeid mellom arbeidstakerne i verden, især overfor de multinasjonale selskaper.

CGSLB går inn for en demokratisering av bedriftsstrukturene og vil erstatte bedriftsrådet med et arbeidstakerråd, utelukkende sammensatt av lønnstakerepresentanter.

Bedriftsledelsen skulle ivaretas av en likelig sammensatt bedrifts-komité med medlemmer valgt av direksjonsutvalget (aksjonærene) og arbeidstakerrådet.

8. TARIFFAVTALER

Institusjonene innen det belgiske arbeidsmarkedet har sin opprinnelse fra det 19. århundre. Industri- og arbeidsrådene ble opprettet i 1887. De første bransjeutvalg innen industrien ble etablert etter 1. verdenskrig (Jern- og metall og malmgruvene i 1919). Det var først i tida etter 1. verdenskrig at kollektive forhandlinger på det økonomiske og sosiale plan begynte å få betydning.

Det er mest hensiktsmessig å sondre mellom situasjonen i den private og i den offentlige sektor.

DEN PRIVATE SEKTOR

En lov fra 9. juni 1945 gir rettsgrunnlaget for de organ som behandler tariffspørsmål og fastsetter vedtektene og kompetanse for disse. Tariffavtalene skal fastlegge arbeids- og lønnsvilkår.

En lov fra 5. desember 1968 definerer nærmere den kollektive arbeids-overenskomst og beskriver hvordan det kan opprettes egne fond for

spesielle tiltak (sosialt, opplæring, sikkerhetstiltak etc.) for de ansatte. Loven fastsetter regler for de personer og/eller organisasjoner som kan være part i avtalene, og som har rett til å innbringe de tvister for retten som kan oppstå når avtalene gjennomføres. På arbeidsgiversida kan en eller flere arbeidsgivere eller representative organisasjoner, og fra fagbevegelsens side, en eller flere av deres representative organisasjoner, være part i en avtale.

De nasjonale tverrfaglige arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene som er medlemmer i det Nasjonale Arbeidsråd, betraktes som representative. Fagorganisasjonene må også oppfylle kravet om minst 50.000 medlemmer. De arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene som er tilknyttet de tidligere nevnte tverrfaglige organisasjonene, er også representative. Det samme gjelder for de organisasjoner som kongen i statsråd har anerkjent som representative etter innstilling fra det Nasjonale Arbeidsråd, og de fag- og tverrfaglige arbeidsgiverorganisasjoner som er anerkjente i samsvar med lovens bestemmelser.

Avtaler kan inngås på forskjellig nivå (nasjonalt, regionalt, lokalt, tverrfaglig, pr. bransje eller for en eller flere bedrifter). De avtalene som inngås, må godkjennes ved kongelig forordning for å kunne tre i kraft som obligatorisk avtale for alle bedriftene i landet, for en bestemt økonomisk sektor eller for de sektorer som hører til det paritetiske utvalgets kompetanse.

Tariffavtalene har dobbelt virkning: det er strafferettlig forbudt å bryte avtalen, og det er ikke tillatt å foreta unntak fra avtalen i de skriftlige arbeidskontraktene.

Normalt sett skal alle fordelene ved en tariffavtale ha virkning for alle arbeidstakerne avtalen dekker, men partene har i enkelte tilfeller forbeholdt en rekke fordeler for de fagorganiserte (fagforeningsbonus i en rekke industrier på forskjellig nivå og tillegg i arbeidsledighetsgodtgjørelsene i tekstilbransjen).

Resultater

På tverrfaglig plan foreligger en rekke avtaler som vanligvis dekker en periode på 2 år. Enkelte deler av avtalen får virkning på forskjellige tidspunkter i gyldighetsperioden. Disse avtalene har et dobbelt innhold og forhandlingspartene ønsker derfor at myndighetene respekterer de tverrfaglige avtalene. Den del av avtalen som gjelder arbeidsmarkedsforhold gjennomføres ved tariffavtaler bl.a. i det Nasjonale Råd. De nasjonale tverrfaglige avtalene har tillatt at det de "sterke" sektorer oppnår også kommer de andre arbeidstakerne til gode. De setter regler for feriedager, fordobling av feriepengene, fridager, arbeidstid pr. uke (40-timers-uke for alle), fagopplæring, minimumslønn pr. måned, garantert månedslønn ved ulykker eller sykdom.

En rekke tverrfaglige avtaler forhandles direkte i det Nasjonale Arbeidsråd. Dette gjelder især den landsomfattende avtale fra desember 1983 om informasjon og samråd om den nye teknologi og dens sosiale følger, og avtalen på nasjonalt plan fra april 1986 om arbeidstid.

Tariffavtalene på sektorplan, nasjonale som regionale, behandler lønns- og arbeidsvilkår. Det er opprettet forliksutvalg og vedtatt regler for streik og lock-out.

En tverrfaglig tariffavtale fra 24. mai 1971 i det Nasjonale Arbeidsråd gir regler for fagforeningsrepresentasjon på bedriftsplan.

I etterkrigstida (1945-48) ble det ført en streng lønns- og prispolitikk i Belgia. I perioden fra 1949 til 1976 gikk regjeringene inn for frie forhandlinger, men dette ble forandret fra 1976. Da begynte regjeringene å legge hindringer i veien, først indirekte og seinere mer direkte. Siden 1982 har regjeringene begrenset de frie forhandlingsmuligheter, de har også brutt tariffavtaler om lønn og

arbeidstid. I 1986 ble de frie forhandlingsrettigheter gjenninnført i kraft av en landsomfattende tverrfaglig avtale som dekker perioden 1987-88. Myndighetene ga løfte om ikke å blande seg inn i områder som var dekket av avtalen.

Arbeidsmarkedskonflikter

Det er ingen streikelov i Belgia og derfor ingen juridiske rammer for fagforeningsaksjoner.

Arbeidsmarkedspartene garanterer arbeidsmarkedsfred i den perioden avtalen varer, noe som ofte står skrevet i avtalen. Hvis det allikevel skulle oppstå problemer i avtaleperioden, kan partene henvise saka til forliksutvalget. Det samme vil som regel skje når forhandlingene om nye avtaler går i vranglås. Hvis problemet allikevel ikke blir løst, kan partene innbringe saka for arbeidsdepartementet, som oppnevner en forliksmann. Han prøver så å føre partene fram til enighet. Belgia kjenner ingen tvungen voldgift, så hvis alle disse forliksforsøk skulle strande, griper fagbevegelsen som regel til kraftigere midler. En av disse er streikevåpnet og her har fagorganisasjonene frie hender.

Det er heller ikke forbudt for arbeidsgiverne å benytte lock-out, men det forekommer sjelden. Medlemmene får utbetalt streikepenger når fagorganisasjonene, landsorganisasjonene eller fagforbundene går til streik. Når det oppstår spontane streiker, får de fagorganiserte støtte først etter at fagorganisasjonene har godkjent streiken.

I FGTB og CSC er streikestøtten et fast beløp som øker etter hvert som konflikten varer. Det er samme beløp for alle kategorier, men med nyanser i forhold til alder eller kjønn (på grunn av forskjeller i kontingentens størrelse).

FGTB-streikestøtte pr. uke fra den 1.7.1986 (i belgiske francs)

<u>Kategori</u>	<u>1. uke</u>	<u>2.-4. uke</u>	<u>5.-8. uke</u>	<u>fra 9. uke</u>
Menn over 20 år	3.000	3.725	4.175	4.675
Kvinner over 20 år	2.750	3.475	3.875	4.300
Menn under 20 år	2.750	3.475	3.875	4.300
Kvinner under 20 år	2.750	3.475	3.875	4.300

CSC-streikestøtte pr. uke fra den 1.10.1986 (i belgiske francs)

<u>Kategori</u>	<u>1. uke</u>	<u>2.-4. uke</u>	<u>5.-8. uke</u>	<u>fra 9. uke</u>
Menn over 20 år	3.000	4.000	5.250	6.500
Kvinner og ungdom fra 18-20 år	2.750	3.750	4.950	6.125
14-18 år	2.250	3.250	4.400	5.525

Arbeidstakerne i teknisk arbeidsstans på grunn av streik f.eks. hos en underleverandør, kan få arbeidsledighetsstøtte fra den nasjonale arbeidsledighetskasse.

I Belgia har verken fagorganisasjonene eller arbeidsgiverorganisasjonene en juridisk status. En belgisk fagorganisasjon kan derfor aldri bli stevnet for retten på grunn av en streikeaksjon.

DEN OFFENTLIGE SEKTOR

Helt til for kort tid siden har tariffavtalesystemet i den offentlige sektor vært svært mangelfullt. En lov fra 1974 og gjennomføringsbestemmelsene fra 1984 og 1985 innførte en helt ny ordning på området, som er blitt iverksatt gradvis siden 1. desember 1984.

Den nye ordningen gir de representative fagorganisasjonene gode forhandlings- og samrådsmuligheter i myndighetenes personalpolitikk.

1974-loven forplikter myndighetene til på forhånd å diskutere alle personalpolitiske tiltak med de representative fagorganisasjonene. Diskusjonene foregår innenfor de institusjonaliserte rammer i forhandlings- og samrådsutvalgene.

Etter at myndighetene og fagorganisasjonene har diskutert seg fram til et felles standpunkt, får møteprotokollen samme verdi som en politisk avtale. Den forplikter myndighetene til at treffe nødvendige tiltak for å sette avtalen i kraft.

Samrådsutvalgene har også samme kompetanse som sunnhets-, sikkerhets- og arbeidsmiljøutvalgene i den private sektor.

Fagorganisasjonene må oppfylle en rekke betingelser før de kan delta i disse utvalgene. De skal forsvare alle personalkategoriinteresser og være aktive på landsbasis. De skal representere minst 10% av de ansatte i bransjen, noe som kontrolleres av en uavhengig advokatkommisjon. CGSP (Den offentlige sektors fagforening tilknyttet FGTB) og FSCSP (Kristelig fagforbund i den offentlige sektor) er de eneste som oppfyller kravene for å være representert i alle disse utvalgene. SLFP (Den liberale fagorganisasjon i den offentlige sektor) og UNSI (De liberale yrkers landsorganisasjon) er representert i kun noen av utvalgene.

Loven av 19. desember 1974 gir dessuten de representative organisasjonene rett til konkrete aksjoner: Tiltak overfor myndighetene for å forsvare personalets interesser, innkreving av medlemskontingenten, møterett på arbeidsplassen.

I kraft av gjeldende regler kan et medlem av personalet få fri til fagforeningsarbeid etter anmodning fra den tillitsvalgte i vedkommende organisasjon.

Alle fagforeningsrepresentantene er beskyttet mot disiplinære sanksjoner når de utfører sine funksjoner som tillitsvalgt.

FORHOLDET MELLOM FAGORGANISASJONENE

De tre belgiske landsorganisasjonene har ikke samme mening når det gjelder spørsmålet om en samlet fagbevegelse.

FGTB mener at en samlet fagbevegelse ville stå sterkere overfor arbeidsgiverne og går derfor inn for en samling. CSC og CGSLB mener at flere landsorganisasjoner er arbeidstakernes beste garanti. Til tross for denne grunnleggende meningsforskjell, har CSC og FGFB gått i felles front ved flere anledninger siden 60-åra. Denne felles front i enkeltsaker må mer betraktes som resultatet av en pragmatisk vurdering i de to landsorganisasjonene og ikke som et første stadium mot en samling av fagbevegelsen.

Den felles front i enkeltsaker har hatt varierende styrke, enten det nå er på bedriftsplan eller sektorplan, på regionalt eller nasjonalt plan. Den har konkretisert seg i form av en plattform for felles krav, felles deklarasjoner og aksjoner, samtidig som organisasjonenes særtrekk og uavhengighet representeres.

I 1960-åra kom det først og fremst til felles aksjoner på nasjonalt plan. I 1970-åra, især siden 1971, har den felles front blitt sterkere og det har vært ført forhandlinger på tverrfaglig plan. Denne strategi har gjort det mulig for fagbevegelsen i Belgia å oppnå en hel rekke tverrfaglige avtaler siden 1960 som har medført store fordeler for arbeidstakerne.

I 1980-åra er den felles front blitt svakere og har begrenset seg til en rekke felles innstillinger og erklæringer. I 1986 kom de to organisasjonene sammen for å forberede de tverrfaglige forhandlingene, men det førte ikke til konkrete resultater.

På distriktsplan er det spesielt i Wallonia at den felles front har vært mest konkret og satt de tydeligste spor (felles manifest i Namur i 1979 og felles program i 1980). Samarbeidet har allikevel ikke

fått en felles organisatorisk form. Fra 1984 ble dette samarbeidet svakere igjen. Den felles fagforeningsfront i Flandern har dukket opp ved enkelte anledninger og i visse sektorer (i Jern og Metall, i enkelte regioner som Brygge og St. Nicolas og i enkelte store bedrifter).

CGSLB beskriver sitt forhold til CSC og FGTB på følgende måte:

"CGSLB's tillitsvalgte samarbeider ofte i det daglige arbeid med representanter fra de to andre landsorganisasjonene".

10. FORHOLDET TIL DE POLITISKE PARTIENE

Selv om de to store landsorganisasjonene er uavhengige i forhold til de politiske partier, så har de ikke dermed et nøytralt forhold. De satser på å få deres standpunkter med i de partiers programmer og aksjoner som de står på best fot med.

CSC mener det å være fastlønnet i fagbevegelsen ikke lar seg forene med en høyere fastlønnet politisk stilling (parlamentariker eller ordfører/kommunalråd i en kommune med mer enn 10.000 innbyggere).

Den kristelige fagbevegelsens politiske uttrykksform går i det fransktalende område gjennom MOC og på flamsk side gjennom ACW. MOC og ACW er uavhengige organer som dekker fagbevegelsen, sykekasseordninger, samvirke, kvinnebevegelsen, ungdomsbevegelsen og andre grupper. MOC og ACW har hvert sitt sekretariat.

ACW har sine representanter på det flamske kristelige folkepartis (CVP) valglistene. Den kristelige arbeiderbevegelsen er en av CVP's tre grunnpillarer (sammen med jordbrukerne og den såkalte middelstanden). MOC har sine representanter på flere av de fransktalende politiske partiers lister, som f.eks. det kristelige/sosiale (PSC) parti, hvor de er en av de tre grunnpillarene.

CSC og ACV har ingen direkte forbindelser med de politiske partiene. I Flandern har ACV og CVP allikevel nære, men indirekte forbindelser gjennom ACW. I Wallonia har CSC indirekte forbindelser med tre politiske partier, bl.a. med PSC gjennom MOC.

FGTB har sitt utspring i arbeiderpartiet. I dag kan ikke en fastlønnet person i FGTB innta en viktig politisk stilling. Enkelte av fagforbundene og distriktkontorene kan gjøre unntak fra denne regel.

FGTB har nære forbindelser med sosialistpartiet (PS) i det fransktalende område og med sosialistpartiet (SP) i det nederlandsktalende område og gjennom den Sosialistiske Fellesfront i de to språksamfunn. Det dreier seg om en form for aksjons- og programsamordning mellom den sosialistiske fagbevegelsen, de sosialistiske samvirkebevegelser, de sosialistiske sykekasseordninger og de politiske partiene. Denne sosialistiske fellesfont har ingen felles struktur eller fast sekretariat, men kommer sammen hver gang en av partene finner det nødvendig. FGTB og ABVV har rådgivende stemme i de sosialistiske partienes ledende organ. FGTB's wallonske interregionale seksjon (fransktalende) har sammen med PS utarbeidet en politisk avtale i 1984 som aktualiseres med jevne mellomrom.

FAGBEVEGELSENS EGEN VIRKSOMHET OG REPRESENTASJON I EKSTERNE ORGANER

Den kristelige fagbevegelsen har, ved siden av en rekke ferie- og utdanningssentre, en forening av samvirkelag kalt André Oleffes stiftelse. Organisasjonen har også aksjemajoriteten i to aviser (Het Volk og La Cité). CSC er dessuten representert i de styrende organer i en rekke bedrifter eller organisasjoner innenfor den kristelige arbeiderbevegelsen (Sparekassa C.O.B., Reisebyrået "Loisir et Vacances, Den kristelige sykekasseordning).

FGTB og noen av fagforbundene eier en rekke ferie- og utdannings- sentre gjennom foreningen "Vacances et Santé". De eier også avisa "La Wallonie". FGTB-lederne er styremedlemmer i en rekke foretak innen den sosialistiske arbeiderbevegelsen, som f.eks. forsikrings- selskapet "La Prévoyance Sociale" (à la Samvirke).

Fagorganisasjonen er representert i flere organer innen sosialpoli- tikken og økonomi og i utvalg tilknyttet sosiallovgivningen, energi-, finans-, pris- og samferdselspolitikken.

På nasjonalt plan er fagorganisasjonene representert i det Nasjonale Arbeidsråd som uttaler seg om alle sosiale spørsmål. Rådet har siden 1968 lovbestemt rett til å inngå tariffavtaler.

Fagorganisasjonene er medlemmer i tariffutvalgene på sektorplan. Disse utvalgene har som hovedoppgave å inngå tariffavtaler for ved- kommende sektor og å løse konflikter mellom arbeidsgiverne og arbeids- takerne.

Fagorganisasjonene er representert i det Nasjonale Råd for Økonomi- spørsmål (et rådgivende utvalg opprettet i 1948) og i Fag- og yrkes- rådene (rådgivende utvalg for hver sektor).

Fagorganisasjonene er også medlemmer i sosiallovgivningens administra- tive organ (ONSS), Administrasjonsutvalget for det Nasjonale Arbeids- kontor (ONEM), Gass og elektrisitetsutvalget, Det nasjonale energi- utvalg, Sentralbanken, Spare- og pensjonskassa (CGER), Det nasjonale investeringsutvalget, Statsbanene, Nasjonale Vitenskapelige Råd.

På regionalt plan er fagorganisasjonene representert i en rekke orga- ner og virksomheter som f.eks.: Det Wallonske Samrådsorgan, Det øko- nomiske og sosiale Utvalg i Wallonia (Vesoc), Det regionale Investe- ringsinstitutt for Flandern (GIMV), Investeringsinstituttet for Wallonia (SIRW), regionalutviklingskomiteene og Flanderns Teknologiske Stiftelse (STV).

12. INTERNASJONALT MEDLEMSSKAP

FGTB er et av stiftelsesmedlemmene i DEFS som ble opprettet i 1973. Alle FGTB-fagforbundene er medlemmer i de europeiske yrkessekretariatene. FGTB er på internasjonalt plan tilknyttet FFI og TUAC. Alle fagforbundene er tilknyttet sine internasjonale yrkessekretariater.

CSC er DEFS-medlem siden 1974. Flere av forbundene er tilknyttet sine europeiske yrkessekretariater. På det internasjonale plan er CSC tilknyttet CMT/WCL og TUAC. Alle fagforbundene, bortset fra Jern og Metall (CCMB) er tilknyttet CMT/WCL's internasjonale yrkesutvalg for faglig aksjon. Næringsmiddelindustriforbundet i CSC er både medlem i SPI som står FFI nært og CMT/WCL's sektororganisasjoner.

CSC's og FGTB's formenn er begge nestformenn i DEFS.

CGSLB er ikke medlem i DEFS.

13. KARAKTERISTISKE TREKK VED FAGBEVEGELSEN I BELGIA

Fagbevegelsen i Belgia har bl.a. følgende særtrekk:

- Organisasjonsprosenten er høy. Det har flere grunner: Arbeidstakernes ideologiske innstilling, historiske årsaker, krav om sosial beskyttelse, osv., men også de fordeler en fagorganisert har som f.eks. informasjon, utdanning, streikestøtte og gratis rettshjelp. Fagorganisasjonene forhandler i en rekke sektorer med arbeidsgiverne for å oppnå avtaler med spesielle fagforeningsbonuser, som forbeholdes de fagorganiserte. Fagorganiserte i tekstil- og trikotasje-sektoren fikk i 1986 i en periode på 50 dager en fagforeningsbonus på 2.450 belgiske francs og et ekstra tilskudd på 120 belgiske francs pr. streikedag med et maksimum på 6.000 belgiske francs.

- En undersøkelse fra 1984 viste at bedriftene i Belgia betaler 4,3 milliarder belgiske francs (ca. 770 millioner kroner) til fagorganisasjonene som følge av tariffavtaler. Den største delen av beløpet går til fagforeningsbonuser og for å opplære fagforeningsledere og tillitsmenn. Bedriftene gir dette høye tilskudd fordi de mener det er viktig å ha en sterk og representativ fagbevegelse med kompetente tillitsvalgte. Fagorganisasjonene mener det er rimelig å forbeholde en rekke økonomiske fordeler for de fagorganiserte på grunn av den rolle fagbevegelsen spiller for å oppnå bedre arbeidsvilkår for alle.
- De regionale strukturene i landets tre regioner får stadig større betydning for fagbevegelsen.
- Valgene til bedriftsrådene og sunnhets- og sikkerhetsutvalgene hvert 4. år er også svært viktige. Disse valgene viser fagbevegelsens innflytelse og hvordan den har utviklet seg.
- Fagorganisasjonene har en viss sendetid til rådighet hvert år for å framføre sine synspunkter i radio og fjernsyn.

14. PUBLIKASJONER

CSC sender til alle medlemmene et ukeblad "CSC INFO" (på fransk) og "Volksmacht" (på nederlandsk). "Volksmacht" er utgitt av ACW, den flamske kristelige arbeiderbevegelse.

To ganger om måneden utgir CSC "Syndicaliste" (på fransk) og "ACV-Vakbeweging" (på nederlandsk) for tillitsvalgte.

Fagforeningsrepresentantene mottar også en rekke publikasjoner fra sine fagforbund.

FGTB utgir "Syndicats" (på fransk) og "De werker" (på nederlandsk) som alle medlemmene kan få gratis.

FGTB har også en publikasjon på nederlandsk "Jongerenkontakt" beregnet på ungdom.

FGTB's utdanningskontor utgir med jevne mellomrom brosjyrer om forskjellige fagforeningsspørsmål, især med sikte på de tillitsvalgte.

"La Centrale Culturelle", en kulturforening med nært forhold til FGTB, utarbeider audiovisuelt materiale. Foreningen har også et videotek med filmer laget av fagbevegelsen.

CGSLB utgir "Le syndicaliste liberal" og "Librement", organ for ungdommen innen den liberale fagbevegelsen.

* * *

*

I N F O S

- Nr. 1: FAGBEVEGELSEN I STORBRIANNIA
- Oktober 1982 -
- Nr. 2: SYSSELSETTING, INVESTERINGER OG DEN OFFENTLIGE SEKTOR
- November 1982 -
- Nr. 3: ARBEIDSTIDEN I VEST-EUROPA I 1982
- Januar 1983 -
- Nr. 4: UTVIKLINGEN I VEST-EUROPA 1982/83
- Juni 1983 -
- Nr. 5: FAGBEVEGELSEN I SVERIGE
- Juni 1983 -
- Nr. 6: KVINNENES REPRESENTASJON I FAGBEVEGELSEN
- Oktober 1983 -
- Nr. 7: DE ØKONOMISKE KOSTNADER VED ARBEIDSLØSHETEN I VEST-EUROPA
- April 1984 -
- Nr. 8: FAGBEVEGELSEN I HELLAS
- September 1984 -
- Nr. 9: FAGBEVEGELSEN I VEST-TYSKLAND, DGB
- Oktober 1984 -
- Nr. 10: ARBEID FOR DE UNGE
- Desember 1984 -
- Nr. 11: FAGBEVEGELSEN I ITALIA : CGIL -CISL - UIL
- April 1985

EN PROFIL AV DEFS (spesialutgave)
- Juni 1985 -
- Nr. 12: FAGBEVEGELSEN I ØSTERRIKE: ÖGB
- Oktober 1985 -
- Nr. 13: TEKNOLOGI OG TARIFFORHANDLINGER - en oversikt over ti års
faglig erfaring
- November 1985 -

Nr. 14: FAGBEVEGELSENS HJELPETILTAK OVERFOR ARBEIDSLEDIGE
- Desember 1985 -

Nr. 15: LØNNSUTVIKLINGEN I VEST-EUROPA 1984-1985
- Desember 1985 -

Nr. 16: ARBEID FOR ALLE - ER LAGET AV DEFS MED TEKST AV DEFI OG
BAKGRUNNSOPPLYSNINGER
- April 1986 -

Nr. 17: FAGBEVEGELSEN I SPANIA
- Juni 1986 -

Alle Infoer foreligger på engelsk, fransk, tysk, nederlandsk, italiensk og norsk. Nr. 16 foreligger kun på fransk, engelsk og tysk. Fra nr. 17 av, er brosjyrene også utgitt på spansk.

Alle Info er gratis og kan bestilles hos

D E F I

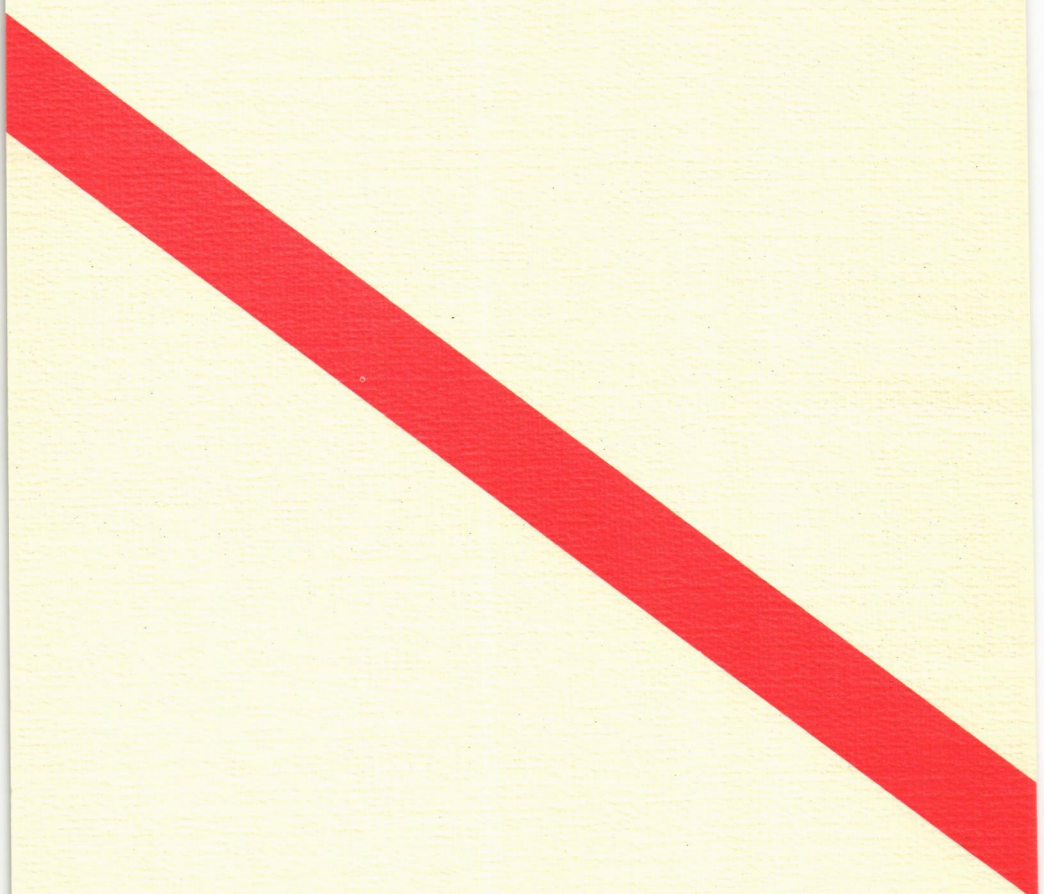
Bd. de l'Impératrice, 66 (Bte 4)

B - 1000 BRUSSEL

Belgia

DEFI har copyright (opphavsrett) på alle publikasjoner. Det er ikke nødvendig med tillatelse på forhånd for å gjengi noe fra DEFI publikasjoner, forutsatt at man tar med en klar kildehenvisning. Vi vil være takknemlige hvis organisasjoner eller tidsskrifter o.l. som benytter eller viser til DEFI-stoff i trykt form vil sende oss et eksemplar av den aktuelle publikasjonen.

D/1987/3163/13

DET EUROPEISKE FAGFORENINGSINSTITUTT

Boulevard de l'Impératrice 66 (Bte 4) 1000 Bruxelles tel. 02/512.30.70
telegram cable : Euroinst